

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Összér hasábozott garmond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyilttéri cikkeik

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám. hová a lap szellemi részét illető
közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„KELET“

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET“ előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálunk.

A „KELET“ kiadóhivatala.

A modern államban.

— Újévi elmefuttatás. —

□ Mi a modern állam? Legtöbben nem lát-
ják, és mégis úgy van, hogy csak pusztán — átme-
neti állapot. Az államtudósok híres „erkölcsi anyag“ a
volt ugyan egykor az antik eszmény, a mely
talán nagy kerülővel még ma is elérhető, azonban
a forradalmi korszak, melyben élünk, egészen más
szükségeket hoz magával. Hegelt még fölmele-
gíté amaz antik eszmény, de már Humboldt Vil-
mos így kiáltott fel: az állam hagyjon nekem bé-
két! S Humboldt a helyes uton járt. A modern —
s remélhetőleg a jövő — államnak is nem szabad
rendőrállamnak lenni, pedig nehezen viheti tovább
a rendőri functiók határára. A hol több akar len-
ni, azonnal feloldhatatlan ellentétbeke bonyolódik.

Az állam, mely társas egyesülésünket fejezi
ki, csak ott nyulhat hozzánk, a hol mindnyájan
egyetértünk, s nem a hol szívódunk. Mibelyt ide
nyul, feljajdulunk, s bilincseknek érezzük nyomását.
Mindnyájan biztonságban akarunk élni, hogy fejlőd-
hessünk, vagyis a legtöbbek gondolatával szólva,
hogy vagyona tegyük szert, — s a lehető legna-

gyobb biztonságért minél kevesebbet akarunk fizetni.
Ez is „eszmény“, bár némi nehézségekkel van ösz-
szekötve. S e probléma kiszámítása méltó volna a
mi finantialis korezikunkhoz. Midőn az angolok és
franczák 1855-ben minden erőlködés dacára sem
tudták bevenni Sabotepalt, azt mondá a „Daily
News“: Mért nem adjátok ki a dolgot vállalkozók-
nak? Az egész sokkal könnyebben s gyorsabban
menne. A legjobb s legolcsóbb államkormányzat is
hasonlóan képezhetné méltó tárgyát a „gründo-
lás“-nak.

Szerezzen az állam nekünk nyugalmat, de ke-
vés adót szedjen; biztosítson bennünket kifelé, de a
katonaság ne kerüljön sokba: azon állam, a mely
mindet megteszi, kétségkívül a legjobb. Csak hogy
a mi legjobb államaink igen sokat követelnek a pol-
gártól, s igen keveset adnak nekik; a rosszabbak
persze rémitő sokat követelnek s mit sem tesznek
érte.

A mit Odilon Barrot egy ízben doctrinár
tréfából mondott, hogy az állam „atheista“ az ké-
pezi valósággal az állam lényegét, s államférfiaink
egytől-egyig mutatnak kisebb-nagyobb bajlalmot már
is ezen állásponthoz. Miként beszélhetnének különben
oly kenetteljesen ma az ultramontan törekvésekről,
hogyan sajátíthatnák el holnapra már a protestáns
jargont, hogy holnapután ismét a rabbinusokkal ka-
czérkodjanak! A kormányoknak tudni sem kell azt,
hogy Krisztus isten fia volt, ha szívtől a kormány-
zattak már hajnalban térdén állva hallgatják a mi-
sét. A kormányzás dologi kérdése, a hit pusztán sze-
mélyes ügy. S a különböző nemzetiségű államban
politikailag ugyanazon közönyösségnek kell uralkod-
ni a fajkonok, mint ugyanazon hitkötelékben állók
iránt.

Mi „modern“ nemzedék, a csirkéhez hasonli-
tunk, mely lehányta már a tojás héját. A mi tojá-
sunk azon középkor volt, mely 1789-ig tartott, —
csak hogy a tojás héja még mindig rajtunk van. E
középkornak fő jellege volt a caesar-pápaság, az
egyházi- és világinak folytonos összevegyítése, s ha
még oly „ghibellin“-nek mutatja is magát egyik-
másik, a „guelf“ tojásbéj rajta, sőt — a mi még
rosszabb — véreben van. A rendőri magában hord-
ja a papot, s gyakran azt sem tudjuk, hogy a kettő
hözül melyik szól hozzánk.

Sokat beszélnek Oroszország messzelátó terveiről,
a panszlavizmus veszélyeiről; s mily nagy mé-
gis azok száma, kik folyvást e panszlavizmus kezére
dolgoznak. Mert Oroszország a megtestesült caesar-
pápaság, a cázar és főpap abszolút egysége! Ha a
modern állam nem képes magát szabaddá tenni,
előbb-utóbb e Moloch-nak karjaiba esik!

mindenek felett szerfelett ügyetlen valék, ha le-
het e szót szellemi tekintetben is használni: miután
soha senki sem tanított, hogyan kell járni s azért
az élet és társadalom utain, gyakori botlásokat
tettem.

Albertnek csakugyan igaza volt, a világosság,
melynek fényét láttam, egy háromi munkás lámpá-
jától származott. Ez eltűnév, nagyatyám újból elő
véve hirlapját, Irén a tükröz eleibe állott, piros sza-
lagjait igazgatni, fiatal cousinom lassu léptekkel ki-
osont a kamarába; én pedig Presle ur egy gyermek-
kori képének szemléletébe merültem, mely a salon
legfeltűnőbb részébe volt elhelyezve.

E festmény egy kővér, rózsapiros arcú gyer-
meket ábrázolt, gondör, szőke fűrtökkel. Nagyon
kedves volt e kis fiu s mi ketten régebb is jó is
merősek voltunk.

Midőn még egész kis leány voltam, ez arc-
kép kedvenc játékszerem volt. Akkor a padláson
volt helye. Történetesen akadtam rá s nekem tet-
szett annyira, mint az Irén bubája. Igaz hogy ak-
kor még nem tudtam, miszerint az arckép azon millio-
mos s rabszolgákat tartó embernek képe, azért
nem kevésé voltam meglepetve, a mint a havne-
i levél kapása után, csakhamar láttam Denever asz-
szonyt a hiuba felsietni, hogy a kővér kis fiu mo-
solygó képét a portól megtörölje s mint valami be-
oscs cikket, a szobába vigye. Az arckép, mondhat-
ni egy perc alatt meg lett tisztítva, kefével kifé-
nyesítve, pompás rámba téve s diadallal elhelyezve
a szalonba.

Te is, ha még tízszer milliomos vagy is, érez-
hetted a szerencse forgandóságát, mondám magam-
ban e szép szőke gyermeknek. Nagyoném házának
padlásán való hosszas mulatásod szerzett-e neked
legalább egy kis élet filozóphiát.

Denever asszony látva, hogy az arcképet szem-
lélem, ő is rá nézett s élénken felszólalt:

Legközelebbi számunk a közbeeső ünnep miatt szeredán jelenik meg.

Kolozsvár, 1873. január 3.

(L.—t.) Két pont van Tisza László uj-
évi elmélkedésében, mely komoly szót érdemel,
sőt követel. Egyik férfias igazmondását, másik
partizán, költői ill. színdarabosát hívja ki a t-
czikvezőnek.

Midőn a bíróságok szervezése s az igaz-
ságszolgáltatás és közigazgatás teljes elkülöni-
tése forgott a törvényhozás szőnyegén: sokan
valának s köztük e cikk írója, kik az ellen-
zék török-szakad opponálását, mit az elkülöni-
tés ellenében kifejtett, nem annyira táblabírói
czopfnak, mint inkább párt-manővernek tekin-
tették. E gondolatmenet különösen azon ala-
pulhatott, mert mindenki, a ki a reform-esz-
mék világtörténelmi fejlődését figyelemmel ki-
sérte, meggyőződhetett a felől, hogy az újítá-
sokat mindenütt azok támadták meg, kik vagy
élvezet előjogaik érdekében, vagy eszmekörük
szűk volta következtében, feltétlenül a régihez,
mint ilyenhez, kívántak tapadni; a mi ellenzé-
künk pedig a szabadelvű eszméknek kizáróla-
gos privilegiumát vindicálván magának minde-
nyit és mindenben: természetes, hogy magya-
rázatul csak is a második alternativa, a párt-
manőver titulusa, maradt fenn.

Tisza László újévi levele azt bizonyítja,
hogy a fennvázolt magyarázat téves volt s a ki-
fejtett opponálás indító rugója csakugyan a táb-
labírói czopf a szűkkörű felfogás vala, — vagy
pedig azt, hogy a számító pártérdek nemcsak
akkor, hanem még most is fölhasználja a vár-
megyei tekintetes urak gyöngéjét, mely az „ösi
jussokat“ nem eszközőknek, hanem végzőlok-
nak tekintve: „vitam et sangvinem“ vetik lat-
ba éretük — és ha égi — földi üdvösségük
függene is azok reformálásától.

Hogyan magyarázhatók meg különben az
újévi levél azon passzusát, mely szerint „párt-
különbség nélkül majdnem csak egy hang van
nálunk, mely hibáztatja az administratio és igaz-
ságszolgáltatásnak merev elkülönítését?“

E pontnál bátrak vagyunk Tisza László
ur „férfias igazmondását“ provocalni. Hogy
restantia lehet és van is egyik-másik kirá-
lyi törvényszéknél: hisz-zük és tudjuk;
hogy talán hanyagság, sőt visszaélés is fordul
elő egyes esetekben: szintén lehet. De tegye
szívére kezét Tisza-László és mondja meg „fé-
rfias igazmondással“, nem óriási restantiákat
hagyott-e a megyei törvényszék a királyinak;
nem igen szűkmarkulag vannak-e munkaerők-

— Mennyire hasonló volt e kép hozzá! mind-
nyájunkat meglepett. Kedves Ernest! egészen az
ő setét szeméi, rózsás arca, szép gondör szőke fűrt-
jei.

Ingerkedve fordult a gyermek-arcához s mondá:

— Jó napot kedves rokon, igen örülünk ön-
vizont láthatni. Nézd csak Irén, édes gyermekem, ugy
néz rám, mint ha mosolyogna.

Irén felpillant a gondolkoval vizsgálá a képet.

— Mond csak mama — kérdő — mennyi

idős volt Ernest, mikor e képet festették?

— Mintegy 5 éves, kedves kicsikém, én pe-
dig... én még nagyon fiatal leány valék.

— Hogyan! anyám még nem volt akkor férj-
nél? De hisz akkor cousinom öreg már, mondá Irén
nyugtalan hangon.

— Öreg, ő, Ernest? mit beszélsz leányom?
ő nincs több, mint... lássuk csak... őt meg tíz
az 15; tizenöt meg tizenhét... ugy 30—32 éves,
ha csak nem még 28.

— Huszonnyolcz mamám, mondá Irén tréfá-
san, én azt akarom, hogy Ernest ne legyen több,
mint 28 éves.

— Azt hiszem épen annyi is, mondá a gyón-
géd anyja, ki nem akarta szomorítani májusi rózsá-
bimbóját.

Az a jó Ernest, folytatá, mily fiatal volt, mi-
kor nagybátyja magával vitte új Orleans-ba. Azt
mondom, nagybátyja, mert mindig így hívta Gas-
ton urat, pedig tulajdonképpen csak távoli roken-
ság van köztük. Midőn elutaztak, nem reményltem
ez örömet, hogy még valaha vizont láthatom fiatal
rokonomat házamnál. Gaston ur kijelentette abbéli
határozott szándékát, hogy ott fogja megházasítani
s reá hagyni roppant vagyonát. A szegény Gaston
ur akkor nagyon szomorú és szerencsétlen volt; egy-
szerre vészte el nőjét s egyetlen gyermekét, s hogy
feleldje némileg bánatát s kissé szorekkozzék, küldték

öt az orvosok Franciaországba. Itt mihelyt meglát-
ta Ernestet, kit kedves anyám nevelt, mint szegény
rokont, azonnal megszerette ez árva, ki mint ő, a
Presle nevet viseli, s csakhamar azon ajánlatot tevő,
hogy elviszi magával az egyesült államokba.

A fiatal ember örömmel fogadta, s ők elutaz-
tak. Elvesztvén minden reményemet, rokonomat, va-
laha vizont láthatni, nem tartottam fenn vele sem-
mi összeköttetést. Ő irt nekem vagy 3—4 ízben, de
én elhanyagoltam a választ.

Mikor az embernek kis gyermekei vannak, any-
nyira l van foglal va, hogy még a barátság iránti
kötelességet is könnyen feleli. Szegény Ernest lát-
va, hogy leveleit hallgatással mellőzöm nem tudósa
többet, és azt hívém, már rég meg is házasodott,
midőn ez előtt nyolcz nappal kaptuk tőle a Havre-
ból szülő levelet.

Néném, itt a kocsi, szólók hirtelen; most va-
lóban nem csalódom.

Denever asszony az ablakhoz közeledék, kile-
kinto, azzal hirtelen elhagyta a szobát, s hallottam,
a mint kiszaladt az előcsarnokba. Nagyatyám is
kiment kissé csendesebb léptekkel, s én Irénnel ma-
radtam egyedül, ki mellett állva, vállamra hajtá
fejét. Megfogtam kezét s gyöngéden megszorítám.
Mátikájára leendő ő, kit várunk, s én is osztám ke-
des rokonom vigalmát. Láttuk, a mint a kocsi be-
hajtatott az udvarra s megállott, kocsi kinyitotta
az ajtót s egy még fiatal ember szállott ki be-
lőle, csendesen, mintha a hideg megbénította volna
tagjait.

— Hogyan! mondá Irén, meglepetve fordulva
hozzám, nincs senki cselédje?

Kevéssel ezután belépett Ernest nénémemmel s
nagyatyámmal együtt, utánunk jött Albert szökde-
czelve.

(Folyt. köv.)

A

„KELET“ TÁRCZÁJA.

Mártha és Mária.

Regény.

Iris Aubray M.

I.

(Folytatás.)

Denever asszony csak fejt, rázza az órára te-
kinthet válát vonta, de nem felelt semmit.

— Édes néném, — szólók — most világossá-
got látok az uton, tán érkezik rokonunk.

— Nem, felelé Albert, az egy [három]béli mun-
kás lámpással s nem is az uton megy, hanem
az erdei ösvényen. De kérlek mamám, tilssd meg
Marinak, hogy mindig rokonnak mondja, ha
Ernestt arról beszél; mert neki nem rokona.

— S miért? — kiálték — miért ne volna
nekem is ép egy rokonom, mint nektek.

Néném csak vállat vont s gyermekei gunyosan
mosolyogva néztek egymásra. Ekkor vettem észre,
mily balgaságot mondtam: Denever asszony nagy-
bátyám örege, csak házassága fűzte családunkhoz,
az ő rokonai nekem merőben idegenek voltak; de
miután mindig így hallám emlegetni: Ernestt roko-
nunk, én is gyermekdeden utának mondtam: Er-
nestt rokonom. Nem igen volt szokásom a dolgok
állását alaposan kutatni, többnyire elfogadtam, a
mint voltak. Nagyatyám azt jegyzé meg, „nem
igen van bonczolható szellemem,“ néném pedig szá-
razon kimondá, hogy hiányzik bennem az elmesség
s tisztá felfogás. Nekem pedig úgy tetszik, hogy

a nemzetiségi vezetők „hazaszeretetét“ vonja kétségbe, a miért nem az ellenzékhez, hanem a „hatalom“-hoz csatlakoztak „jó pénzért“: ez csak azt bizonyítja, hogy Tisza László is embert áhítzik azon olcsó babérok után, melyeket az ellenzéki újságírócskák bokrostul szednek, mikor az önzetlen hazaszeretetet ki-zárolag a baloldálnak viundicálják: hogy a románok valóban „csakis megvásárolható por-tékának tekintendők“, a miért több eszük volt, hogysen a baloldal megmagyarázták volna magukat fo-gatni: azt döntsék el a románok és Tisza László, maguk közt — de arra már mi is kíváncsiak vagyunk s kérjük Tiszta László pártvezénylőit őszinteségtől — ha ugyan nem akarja, hogy az ámitó szavakkal való szem-fényvesztés vádjá rajta szaradjon — hogy me-lyek a románoknak azon „méltányos ki-vánatai“, melyeket az 1867-iki kiegyezést védő párt nem, s „egyetlen“ az ellenzék haj-landó meghallgatni??

Nincs jogunk Tisza László urat azon gyanúsítással terhelni, hogy nem kíván a ne-vével jegyzett cikke minden szaváért, mint fér-fi, helytállani. De épen ezért van jogunk tö-le, mint a nyilvános pártélet terére kilépett férfitől, követelni, hogy számot adjon a nyil-vánosságnak, számot a magyaroknak és a románoknak arról, hogy ebben és ebben jog-talanságot követ el az ezen; hogy részletesen sorolja föl azon engedményeket, illetőleg a jog kiszolgáltatást, melyeket s melyet méltán kö-vetelhet az attól; hogy pontonként kimutassa azt, a mivel Magyarország eshető ellenzéki többsége többet akarna és tudna adni a nem-zetiségeknek annál, mint a mennyit a mostani kiegyezési többség adott és ad?

Valóban igen kíváncsiak vagyunk a fe-leletekre, melyeket Tisza László e kérdé-sekre adni fog, — ha ugyan nem fogja ő méltósága rangján alólinak tartani egy plebejus kérdéseit figyelemre méltatni. De beláthatja, hogy a komoly, őszinte részletezés csak is az ellenzéknek fog javára szolgálni, mert miután a mostani többség a nemzetiségek „méltányos“ kívánatai megtagadása által jogtalanságot kö-vet el rajtok; Tisza László pedig elő fogja adni, hogy miként elégíti ki az illető kívána-tokat: lesz eszük a nemzetiségeknek, hogy fő-papostól, mindenestől az ellenzékhez csatla-kozzanak.

És ha az ellenzékre nézve kecségető e kilitás daczára is hallgatás lesz e kérdésekre a felelet; engedje meg nekünk Tisza László ur, hogy a midőn ily sokat ígérő, de semmit sem adó általános frázisok alatt látjuk tisztelt nevét — hadd számítsuk őt is azon közönsé-ges kortesek közé, kik ingre vetkőzve rugják a hosszú-utczai kurtakocsmá porát, ígérnek eget-földet, de a számla kifizetését másokra hagyják...

— A pétervárad határezered területén Ro-zsanits es. k. kapitány, kerületi vezető, (Bezirkslei-ter) miután meggyőződést szerzett magának az iránt hogy a vezetése alá rendelt mintegy 20 községben a szerbgyházi képviselő testület legnagyobb részt me-grosvott életűs fenyték alatt állott egyénekből van összeal kotva; e testületeket egytől-egyig feloszlata, az egyházi község ügyeinek és vagyonának kezelésével a lelkesen kívül a két etiprop-ot (gondnok) s kisegítőül a val-lásosabb polgárokból még néhány egyént bizott meg; mely eljárásával tehát a status quo ante-t állítá vissza s oly példát adott, mi a szerbek közt minden visszahatás nélkül egyedül vezet célhoz s a polgáro-kat békésekké és megelégedettekké teszi. Rozanicsot b. Molinár altábornagy utasítá az egyházközségek bzhatóbb vizsgálatára; Molynárt pedig b. Maj-thényi L. kérte föl hivatalosan, hogy a parancsnok-sága alatti horvát-szlavon határörvidéki területen gondjait ez irányban kiterjessze.

— A miniszterelnök jan. 3-án Pozsonyba, s onnan Bécsbe utazik, hol néhány napot töltend, hogy azon idő alatt is ott maradó pénzügyminis-terrel egyetemben a bankkérdést véglegesen elintézzé.

Korunk szellemóriásai.

II.

Darwin.

□ Nem annyira a legfontosb eredménye Dar-win tanának, de bizennára legtöbb vitát s leghe-ve-sebb megtámadtatást idézett elő a fajkezelési el-méletnek az embe rre való alkalmazása. Teremt-ve lőn-e az ember vagy pedig, mint magasabb, egy alsóbb rokon fajból vette eredetét. A hit termé-szetesen az előbbi állítja, de a tudomány Darwin-nal az utóbbi mellett kardoskodik. Már Linné egy évszázad előtt az embert, majmokat s fél maj-mokat az emlősök legfelsőbb osztályában, az u. n. „Primates“-ek közt foglalá össze. E felosztásból in-dult ki 1779-ben Blumenbach, s annak elfogadása az újabb zoológok részéről is nem egyszer történt

meg. Pontos összehasonlításai az ember s majom test-szerzetének elenyésztetése nagy részét azon anatomi-ai különbségeknél, melyeket előbb a kettő közt be-bizonyítottaknak vélt a világ. Kitént, hogy a Goril-la, Chimpanse és Gibbon (a legkisebb, de a három közül az emberhez leginkább hasonló majomfaj) szervezetének különbsége a többi majomfajokétól nagyobb, mint a minő a nevezett majmok közt lé-tezik.

De ha fennmaradnak is némi különbségek, s ha lényegileg magasb fokon áll is az ember szá-r-mazása a majom-fajtól, még sincs ez által kizárva. Mi e tekintetben Schopenhauer-rel tartunk, ki az ember elméjében, aesthetikai nézetképességében s erkölcsi önmegtagadásában az ember és állat közti specifi-cus különbségeket ismeri fel, s az embert mé-gis a majomtól származtatja. Nézete szerint a ter-mészetnek egyszer a majomig kelle előhaladnia, mi-előtt megtehette volna a további lépést az emberhez. Minden ily magasabb fok a természetben — Scho-penhauer szerint — összefügg ugyan a megelőző alsóbbal, de egyszersmind egy új és magasabb esz-mét is képvisel, s világosabb s tokeiesebb objectivan-oja az akaratnak, a mely alsóbb fokon még nem talál-ható fel.

Darwin fő és valóban nagy érdeme abban áll, hogy ő lépett először az egyedül helyes utra, s fej-tette föl általában a szerves s az emberi élet kelet-kezése, természet szerű lehetőségét, felhozván e mel-lett a bizonyítékokat is, a tudomány mai állásában elérhető bizonyos fokig. Hogy az ember alakja s magasabb elméje az állati alak és értelemből mi-képen lassanként-e, vagy pedig — mint Lyeil, a híres geológ tartja — rögtönösen fejlődött-e ki, arra feleletet adni ma még nem tudunk. Maga a lehető-ség azonban már abból is kitűnik, ha egy magas mű-veltségű európai összehasonlítottunk p. ausztráliai né-gerrel. A kettő közt nemcsak a testi, de a szellemi távolság is sokkal nagyobb, mint a műveltség lega-lantabb fokán álló vadember s a majom közt.

Darwin tana egy szóval sem lép ugyan fel atheisticus irányban, de hogy mégis mily nagy el-entétben áll a pozitív vallással, azt emlitenünk is felesleges. Elég bizonyíték erre nézve az ellene irányzott állandó hadjárat, melyet leghevesebben magok az angol „bírók“ folytatnak. A brit termé-szet vizsgálók oxfordi gyűlésen maga az oxfordi püs-pök lépett fel kárhoztatásával Darwin „vallástalan“ könyve ellen bárha az egész könyvben hitről és val-lásról egy betű sincs. E főpap is ugy tette, mint Darwin elleni általában tenni szoktak. Elővett az egész tanból egy mellékes pontot, egy egyszerű kö-vetkeztetést, melyre maga Darwin sem fektetett nagy súlyt a leghevesebb kifejezésekben ítélte el annak a bibliával, az istenben s halhatatlanságban való hit-tel össze nem egyeztetendő szellemét. Huxley tanár, a hírnév zoológ és anatom válaszolt neki. „Ha — mondá — elődöt kellene választanom egy tökélye-sülésre képes majom, s egy oly ember közt, ki eszt az igazság elleni támadásra használja fel, azon eset-ben a majmot választanám“. E drasztikus válasz e legtalálabb mindazok között, a melyeket a tudomány adhat, midőn szemére vetik, hogy az embert az állatok közé akarja lealacsonyítani, holott első sorban épen a tudomány az, mi az embert megemésíti és föl-emeli.

Ellenkezik a bölcsességgel — mondja Lange a „materialismus történeté“-ben — pirulni Plinussal eredetünk nyomorúságos volta fölött. Mert épen a mi közönségesnek tünik fel, az itt a legbecesebb, melyre a természet a legnagyobb művészetet fordítá. Ha még sokkal alacsonyabb forrásból ered vala az ember vajon nem volna ő ennek daczára még is a lények legnemesebbje?

A képv. ház pénzügyi bizottságának jelentése.

(Folytatás.)

Ezen összegekből államvasutakra:
1871-ig fordítottat 54.338.236 frt.
1872. évi költségvetésben felvételét 27.429.057 „
Ezen kívül gőmöri vasutakra 4.000.000 „

Vasutakra összesen 85.818.223 „
Egyéb hasznos és gyümölcsöző beruházásokra
1871-ig fordítottat 23.059.265 „
1872-ben felvételét 12.884.430 „
Összesen 36.047.695 „

Ezen hasznos és gyümölcsöző beruházásokra:
Minden építkezésekre, vámpostház, telekvétel, köz-oktatási épületek, honvéd „laktanyák“, gazdasági in-tézetek és épületek és az államvagyonba, jóságok-ba, erdőkre és bányákra történt beruházásokra:
1868—1871-ig fordítottat 10.897.293 „
1872. előirányzott 10.420.438 „
Összesen 19.746.010 „

Birtokszerezésre fordítottat 5.208.208 „
1868-tól 1871-ig Gödöllő, Kisbér folytatás egy része Görgényi, Horvát, Toldy-féle birtokokra:
1872-ben Fogaras megváltásáért 297.992 „
Ezenfelül Eszterházy képtárért 1.300.000 „

Dusa szabályozására és a lánchidnak vételére for-dítottat 1871-ben 8.924.762 „
Ezenkívül az összes rendkívüli kiadásokból
1871-ig fordítottat:
Vízépítésre 2.463.545 „
Utépítésre 3.643.716 „

Távirádakra				1.208.919
Honvédség felszerelésére				14.075.017
és pedig :				
1868	1869	1870		1871
268.816	102.173	499.866	337.761	
	485.7858	5.361.260	5.955.870	
1872-ben felvételét				18.062.795
Vízépítésre				2.195.530
Utépítésre				1.421.043
Távirádakra				234.000
Honvédség felszerelésére				2.252.060
Összesen				132.902.633

Vasuti kamatbiztosítás: előleg czimén kiada-tott a vasuti társulatoknak:

1872 szeptember végeig 14.412.797 és ezen összeg az év végeig valószínűleg kerekaszámában 18 millió frtra fog emelkedni 1868-tól 1871-ig a fen-tebbiek szerint, tehát tényleg kiadatott 1871 és 1872-be felvételét előirányzatba:

Államvanutak építésére 87.680.811 „
Egyéb beruházásokra 36.047.675 „
Ezenkívül vasuti kamatbiztosításra: 1870-ik évben kiadatott 80.000.000 „

A vízvezetés, utépítés, honvédség felszerelés, táviradi építés 27.493.768 „

(Ezenkívül közös költségekre és egyéb rendkí-vüli kiadásokra együtt 1868-tól 1871-ig kiadatott 1872-re felvételét 41.550.402 „

Ezen fent részletesen sorolt beruházásokat ké-pező kiadások fedezésére fordítottak 1868—1871-és tényleg utalványoztattak 1872-re a következő rendkívüli bevételek — kibagya a közös aktívából befolyt összegeket valamint a kiadások sommázatá-ból kihagyattak a közös költségek;
Ingó államvagyon értékesítéséből;

1868. 985.298, 1869. 345.145, 1870 747.488
1871. 2.150.915, 1872 2.000.000 = 6.278.846
vasuti kölcsönből:

1868. 9.667.904. 1869. 17.046.429. 1870. 14.501.474, 1871. 15.438.451, 1872. 15.589.166 = 71.840.919.

gőmöri kölcsönből:

1872. 3.000.000 = 3.000.000

30 milliónyi kölcsönből:

1872. 18.083.399 = 18.083.399

sorsolási kölcsönből;

1870. 6.677.610. 1871. 193.157, 1872, 1872 2.006.000 = 8.924.762.

egyéb rendkívüli bevételekből:

1868. 9.447.000, 1869. 2.134.000, 1870. 2.564.000 1871. 5.901.433 1872. 5.194.441 = 25.245.874.

Összesen: 1868. 20.099.202. 1869. 19.526.574, 1870. 24.440.077, 1871. 23.654.450. 1872 45 m. 917.006.

Ezeket kívül, a mint a bizottság fentebb az 1868-tól 1871-ig terjedő f. évi pénzügyi eredmé-nyekre vonatkozólag részletesen előadta. Felhasznál-tattak az állam egyéb előirányzatán kívül bevételei is és így a pénztárkészletek inségi kölcsönből és füg-gő adósságból befolyt összegek is 1871-ig összesen 25.448.403 forint erejéig.

Ezen kimutatások kettőt bizonyítanak azt, hogy 1868-tól kezdve évenként nagyon tetemes összegek fordítottak a kiadások ezen ágazatára és hogy ezen összegek keres kivétellel kész tőkék felhasználásá-val és kölcsönből fedeztettek. A bizottság fentebb már kifejezte azon nézetét, hogy általában a beru-házásoknak és főleg a közlekedési eszközökben léte-sítését, habár azok jelentékeny áldozatokba kerültek, de habozás nélkül meg kellett kezdeni.

(Folyt. köv.)

Uj évi üdvözlét Deák Ferencznél.

Mint rendesen, ezuttal is megjelentek a Deák-párt Pesten időző tagjai újév napján a párt tisztelt vezérénél, ét az új év alkalmából üdvözlőlvén. A párt tagjai nagy számmal voltak jelen s 11 órakor hosszú menet indult körhelyiségből Deák lakására, az „Angol királynő“-be. A tisztelgők oly nagy szá-mal voltak, hogy az étterembe kellett menni, mely egészen megtelt.

Kevés idő múlva jött Deák s a lelkes meleg éljenzés után

Perczel Béla, a Deákkör elnöke kö-vetkező beszéddel üdvözlő: „Igen tisztelt vezérünk! Ismét egy új időszakot jelző s megannyi reményt és vágyat ébresztő napot értünk el ma, melyben mindenki örömmel keresi fel jó kívánataival roko-nait, barátjait; mi is igaz tisztelőid, legbensőbb ér-zésünket követjük e pillanatban, midőn hozzád, sze-retett barátunkhoz járulunk, hogy neked, ez év fo-dulat ezen ünnepnapján legőszintébb szívből eredő boldog új évet kívánjunk. (Éljenzés)

De nem csak boldog, hanem még sok évet ki-vánunk mi neked!

Nemzetünk újjáteremtésének nagy munkája még nincs befejezve, sok és fontos teendő van még hát-ra az ország ügyeinek rendezése körül és mindezt azon párt van hivatva bevégezni, mely egy biztos alap létrehozására már is sikeresen munkálkodott; e pártnak pedig te nemcsak vezére, de kiemelkedő lelki tulajdonaiddal fogva éltetője is vagy, a legtisz-tább honszeretetet gyakoroljuk tehát akkor, midőn neked hosszú életet kívánunk. (Éljenzés.)

Mi elvtársaid a Deák-párt politikáját vallva s hirdetve, nyertük választóinktól megbízatásunkat,

meggyőződésből tehát és választóink iránti hűségből sorakoztunk zászlód alá, kérünk ennél fogva, légy ezen-tul is vezetőnk, mi lankadatlan bizalommal követni fogunk téged, mert félszázados nyírános életed fé-nyes tanúságot tesz e mellett, hogy csakis nemze-tünk javának előmozdítására fordított minden erődet s mert tudjuk, hogy sokat hányatott hazánkat ép-ugy szereted, mint félted. (Éljenzés.)

Részesít továbbra is bennünket szíves barát-ságodban, a jó istent pedig kérjük, hogy téged so-káig éltesse! „

E többszörös éljennel megszakított beszéd után, láthatólag meghatottan következőleg szólt:

Deák Ferencz: Köszönet barátságokért és szíves üdvözlöttekért, a melyet én is nektek tel-jes mértékben viszonozok. Kérem Isten áldását va-lamennyitekre. Adjon isten erőt, boldogságot, megelé-gedést valamennyiteknek és adja Isten, hogy hazánk javára sok ideig eredményes erővel munkálkodhasunk.

Épen azért, mert már félszázada annak, hogy a politikai téren állók, épen azért érzem, hogy nem bírom a tulajdonságokat, melyek a nehéz állásra szük-ségesek. Eddig is a ti támogatástok tette lehetővé azon csekély szolgálatakat, a melyeket hazámnak tettem; ezután erre a támogatásra még inkább van szükségem. Legyetek elnézők hibáim iránt, a melyek nem a jó szándéknak hiányából, hanem hanyatló ko-romból és betegkedésemből erednek.

Magyarországnak nagyon, igen nagyon sokra van szüksége! Az eredmény isten kezében van. Ne-künk feladatunk, kötelességünk mindent megtenni, a mit e célra legjobbnak, legcélszerűbbnek, legin-kább kivihetőnek tartunk. Egyik legnagyobb nehé-zség a siker elérésében az, hogy a vágyak, a remé-nyek nagyobbak, mint az erő; pedig, fájdalom Ma-gyarországnak — máshol is, de kivált Magyaror-szágnak — ez nagy mértékben így van.

Sok hátramaradásunkat kellene pótolni és épen azért, mert a szükség ezen reformoknál oly igen nagy, oly igen élnék, nem bírnak elég nyugalommal, elég higgadsággal, hogy a rendes egymásután ki-fejldésében berájuk, hanem mindent rövid idő alatt akarunk elérni. Mondottam már előttek és nem is-mételhetem eléggé, hogy a reformoknak, hogy czél-szerűek legyenek, az a természetük, miszerint egy megtett lépés előkészíti a többit, s a mi ma példá-ul nem volna kivihető, az, ha az előre tett lépések előkészítik, holnap, holnapután, egy két év múlva talán sokkal könnyebben léptethető életbe.

De minek mondom én ezeket nektek a mikor ti azt épen oly jól tudjátok, mint én! Az áldások között, a melyeket reátok s hazánkra nézve istentől kérek, a legnagyobbak egyike az, hogy adjon ernye-detlen buzgalmat, és adjon különösen egyetértést ne-künk és a hazának (hosszasan tartó tetszés nyilvá-nítások), mert e nélkül minden fáradság sikertelen, és ha valami célra vezethet, ez az. (Élénk helyeslés.)

Tartsátok meg irányomban eddigi barátságto-kat és legyetek elnézők irántam, ha hanyatló korom és megrongált egészségem miatt nem fogom köteles-ségemet úgy teljesíttetni, mint teljesítettem eddig. (Lelkes éljenzés.) Ismételve mondom köszönetet és biztosítalak benneteket arról, hogy nálam a jó aka-rat nem fog hiányozni.“

Hosszu ismételt éljenzés felett szavaira, s mi-után közbéjárva minden egyessel kezét szorított s pár szót is váltott volna, a tisztelgők lelkes éljen-zés közt eltávoztak.

(Vége köv.)

BELFÖLD.

Bereczk, 1872 december 28-án

Bereczk törvényhatósági joggal felruházott vá-rossában is ma valahára megtörtént az új szervezés.

A képviselő testület tagjai a tanácsház termé-ben d. e. 10 órára a hirdetmény szerint összegyűl-tén, az „éljen“-ek közt megjelent főispán Lázár M. a gyűlést hatásoz beszéddel megnyitotta. A 6 tagu can-didáló bizottság tagjainak felét a főispán kinevezvén, másik felét pedig a képviselő testület megválasztván, miután a jelentkezett pályázók kivétel nélkül az ál-taluk igényeit állomásokra kijelöltettek, a választás kezdetét vette, még pedig mindenik tisztí állásra sorrend szerint külön azon elfogadottindítvány foly-tán, hogy ha a pályázók közül valamelyik a válas-zásból kimaradna, a következő állomásra is, melyre még pályázott, választathatása fenntartható legyen.

A polgármesteri és főjegyzői állomásra más pályázó nem lévén, Gábor Imre volt főbíró polgár-mesternek s id. Farkas Ignác volt törvényszéki idősb tanácsos s árvaszéki előadó főjegyzőnek egy-hangulag kikiáltatott. A többi tisztviselők sorrend szerint és egyenkint szavazattöbbséggel lettek meg-választva, még pedig: gazdasági tanácsosnak Finta Mózes, volt vizsgáló bíró, — árvaszéki tanácsosnak Benke János volt adógyűjtő, — városkapitánynak if. Farkas Ignác, volt törvényszéki jegyző — al-jegyzőnek Magdó Antal volt főjegyző, — pénztárnok s adógyűjtőnek Mikó Ferencz volt gazd. tanácsos, — számvéőnek Fejér Sándor, volt törvénysz. levéltár-nok, — közgyámnak Orbán Mihály, régebben pénz-tárnok, — erdősznek Fejér Mihály, választott városi képviselő, — irnoknak Kovács Antal, volt községi jegyző.

A választás után az új tisztviselőktől a főis-pán az esküt ünnepélyesen bevette s üdvözlő beszédé-

ben hivatali kötelességek buzgó teljesítésére serkentette, előadva, mit kíván tőlük a város java; a nép és kormány bizalma s várakozásának miképp felelhetnek meg. Erre az új polgármester tartott beszédet s megköszönvén az iránta nyilvánuló közbizalmat, részéről ígérte, hogy minden törekvése oda irányuland, hogy a város jóléte előmozdításának, hangsúlyozván, hogy átvésztöröknek sikert az egyesek kész támogatása biztosít. Együttal elismerést nyújtott a főispán részére, kinek tisztelettel és bizalmas vezetésével a választás legszebb renddel nyugodtan s általános megaláztatással ment végbe.

A gyűlés befejezése után az új tisztviselők a főispánt és a választókat ősi szokás szerint tiszteletre hívták az azecurum magnum áldomással. Nem hiányoztak az élénk s felvidítő pohárköszöntések. Megkezdte a főispán, felköszöntvén Király ő Felségét s a dinastiát, Gábor Imre polgármester, a főispánt, Bálint László plébánost az új polgármestert, Spiridon Dimian gn. e. új esperes az új tisztikart, Fejér Károly kir. albiró a képviselő testületet, Beló János g. n. e. cz. esperes a főispánt stb. felköszöntette egyeseket is.

Bereczki.

KÜLFÖLD.

Grammont és Andrásy. Ily címmel a „Köln. Ztg.“ egyik utóbbi száma első vezércikkében következő pesti, decz. 26-án kelt levelet közli: „Akár tudja Grammont a háború esetére biztosított osztrák segélyről szóló okmányt előmutatni, akár nem, annyi bizonyos, hogy e tekintetben Andrásy gyanúsítása Grammont részéről perfidiának mutatkozik, mert neki éppen úgy tudnia kell, mint az itteni irányadó körök tudják, mi történt az 1870. júl. utolsó napjain. Neki vannak okmányaink, melyek másolata még ma is meg van a magyar miniszterelnökségen, s melyek minden lépést, melyet Andrásy azon időben tett világosan és tisztán kimutatnak. A hadüzenet után Andrásy sürgőnyt kapott Bécsből, mely őt a legnagyobb igazgatottságra hozta. Ugy látszott, mintha Bécsben meg akarnának a Franciaország javára való beavatkozás eszméjével barátkozni.

Andrásy, noha el volt határozva még az nap este Bécsbe utazni, még is választott a táviratra több ívre terjedő chiffrizott sürgőnyvel. E sürgőnyben bámulatát fejezte ki, hogy Magyarország legfontosabb érdekeiről ily könnyelműséggel fontos elhatározásokat helyeznek kikiáltásba, pedig az alkotmány szerint, ilyeneket csak a magyar miniszterelnök közreműködésével szabad hozni, kinek azokra mérvado befolyást kell gyakorolnia. A magyar parlament s Magyarország közvéleménye szigorú semlegesség követését kívánják, s az országnak alkotmányos kormánya nem cselekedhetik a kívánság ellen, a nélkül, hogy minden párt teljes joggal ellene ne forduljon. Ezenkívül utalt Andrásy az eshetőségek bonyodalmakra Oroszországgal s kijelenté, hogy az osztrák hadsereg e pillanatban azon eshetőségekkel, tekintve harcokképeségét, éppen nem tud megbirkózni.

Este Andrásy Bécsbe utazott, Lónyay szintén ott volt, s támogatta Andrásyt egész betelölésével s lázas tevékenységével, hogy a hadi pártot az osztrák udvarnál ártalmatlanná tegye. A hadügyminiszter a hadsereget harcokképesnek nyilvánította. Ezzel szemben Lónyay a Magyarországon állomásozó csapatokra nézve enquetet rendezett, s öt nap múlva a legmegszáfolhatatlanabb bizonyítékokkal terjesztette a király elé az iránt, hogy a csapatok felszerelése oly hiányos, hogy ha csak a bajokon akarnak segíteni, hat havi idő sem lenne elég a csapatok harcokképesé tételére. A két magyar államférfiúnak sikerült a bécsi udvar harcizás áramlatát egy pillanatra feltartoztatni, a többi meglette Wörth és Weissenburg. Ez az igazság, a mint az, az ide vonatkozó okmányokból kitűnik. Azon rész, mely Andrásy grófot az akkori eseményekből illeti, tökéletesen tisztázva van. Hogy Beust gr. mit tett, azt nem tudjuk. —

A „Köln. Ztg.“ e közlését kiegészítik a „P. Lloyd“ s „N. Freie Presse“ értesítései gr. Beustról. Mindkét lap kijelenti, hogy gr. Beust az Austria semlegességét tudató sürgőnyvel egy időben magánlevelet írt hg. Metternichhez s e magán levélben fordulnak elő a hg. Grammont által idézett szavak. Gr. Beust azonban e levélben nem fegyveres, hanem diplomatiái beavatkozást helyezett kikiáltásba s mindez egybevéve nagyon devalválja hg. Grammont összes állításainak jelentőségét.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, jan. 4. 1873.

— Ő felsége 1872-ik évi december hó 29-én kelt legfelsőbb elhatározásával, a vallás- és közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Újvidéken az országos tanulmányi alap költségén magyar tannyelvű főgymnasium állításának, úgy hogy az 1873/4-iki tanév kezdetén annak négy alsó osztálya nyitattván meg, a következő években egy-egy osztállyal bővítették, míg a főgymnasium teljesen ki nem egészítették.

— A kir. igazságügyminiszter Gözsy Sándor, erdélyi telekkönyvi helyszínelési biztost a holdmezővásárlási törvényszékhez telekkönyvi irnokká nevezte ki.

— Bús magyar. Sir Charles Darwint figyelemztetjük, hogy a fajok keletkezésének és elmúlásának tanulmányozására igen kedvező alkalom kínálkozik Belsőszolnok megyében. A homo sapiens azon válfaja, mely közönségesen hungarus desperatusnak nevezetik, ugyan már-már kihalóban van, de egy egy mammut korszakbeli exemplar még vegetál „Erdély“ őserdeiben s így még jó tanulmánytárgy szolgálhat. A nevezett megyéből is vesszük hírét egy ily példánynak. Legalább azt olvassuk a „M. Polgár“ idei 3-ik számában, hogy Décsi Károly, a megyegyűlésen felkérve a tisztí ügyész helyettesítésére, „ünneplésen kijelenté, hogy „sem hivatalt, sem megbízatást, sem helyettesítést el nem fogad, míg a közös igyi állapot fennáll.“ Jó reggelt kívánunk Décsi Károly úrnak, ki, ugy látszik, éppen tiz esteideig aludt s 1873-ban azt hiszi, hogy 1863-at írunk. Sir Charles Darwin pedig sieszen, mert el talál késmi. Az a tájék különben nagyon látszik kedvezni e válfajnak, mert a „M. P.“ décszi levelezője a minap még nagy elkeseredéssel és fájdalommal panaszkodott a Décsz városi képviselőit azon határozatra főlött, melylyel szemben a hazafias baloldal küzdött ugyan, mint egy ember, de a zsoldos közönségi párt által leveretvén, kimondatott, hogy a décszi kutyák után adót kell fizetni, holott „ennek következtében a sűrűtörök család szelvényével hozatnak érintkezésbe!“ A ki nem hiszi, megolvashatja a — demokrata „Magyar Polgár“-ban.

— Klotild főhercegnő nagylelkűségének és a szegények iránti gyöngédségének kitűnő jelét adta az által, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából Alcsuthról és a szomszéd falvakból 120 szegényt, férfiakat, nőket, gyermekeket, tetőtől talpig meleg téli ruházattal és fehérneművel feltöltöztetett.

— Dr. Farkas Lajos, kolozsvári egyetemi tanár, egy hosszabb értekezést kezdett meg a „Jogtudományi közlöny“-ben ily cím alatt: a képviselési elv a magánjogban.

— A belső-farkasutcai ref. templomban felállítandó orgona költségeire újabb adakoztak: Szentpéteri János 10 frt, Macskási Sámuel 10 frt. Varga Dániel 10 frt. Szentpéteri Gábor 1 frt. Kerekes Márton 10 frt.

— A kolozsvári iparos egyesület közgyűlését folyó hó 5-én, délután 3 órakor nyitja meg. Tárgya: 1.) az összes tagok számbavétele. 2.) az igazgató választmány megválasztása. 3.) a farsangon rendezendő táncvigalmak iránti intézkedés. 4.) Határozás, az igazgató választmánytól előterjesztett fontosabb indítványok és egyesek javaslati fellet.

— Az egyetemi román fiatalság által, egy kolozsvári román leányiskola javára e hó 12-én adandó dal- és táncstély műsorozata: 1) Megnyitó beszéd, tartja Iszák Pompilius joghallgató, 2) „Hazám szépsége“, költemény, készítette ez alkalomra s szavallja: Scradonu bölcsészethallgató. 3) „egy dallam“, előadva a rom. ifj. énekkara által. 4) „Értekezés“ tartva Turku János joghallgató által. 5.) „Vitéz Siodan“ szini monolog, szavallja Cristea. 6.) „Dallam“ a rom. ifj. énekkarától. 7.) „Sentinela“ költemény, szavallja Oltyán. 8.) „Dallam“ az énekkar által. 9.) „Zárbeszéd“, tartja Iszák. Végül az egészter berekeszté a táncvigalom.

— Kolozsvárt Clayton Shuttleworth és társa, híres gazdasági gépyára, hir szerint, ügynökséget és raktárt fog felállítani, hogy a gépek beszerzése ez által olcsóbbá és kényelmesebbé váljék.

— A színházban tegnap „Perichole“, Offenbach operetteje került színre itt először. „Perichole“ nem üt el társaitól s mint Offenbach minden operetteje, ez is a való és képtelenség vegyítése, felcizomázva holmi szellemi szikrahulladékokkal s zengzetes dalokkal. Ha az alkirály korosmába szaladgál borért, vagy ebédre a kis gyerekek faszékére ültetik, mind alkalmas a színihatásra, és teljesen kielégítik modern korunk műveltségét. Mindenfélelet azonban megfelelnek az államilag segélyezett színház feladatának, hogy nemcsak a tanítson. A mi különben magát a tegnapi előadást illeti, a közönség kimutatta, hogy megtudja töltöni a színházat, ha kedvére való a színmű és kíváltképpen ha új; páholyok, zártzsekek tömve voltak. A szereplők közt legelőször Csáthiné asszonyé a dícséret, ki tegnap egészen hangjánál volt s igen szépen énekelte, beszédében azonban a hibás hangsúlyozást, a szavak végének énekszerű felkapását maig sem szokta le. Zajongi is kitűnő szép tenor hangjával, játékában azonban nincs melegség, a rá nézve legmeghatóbb jeleneteknél egykedvű, mit tegnap különösen önönfelakasztásánál tanusított. Marczel s a kisebb szereplők sikeresen játszottak.

— Chappon Lajos, a legismertebb kitűnő vívómester Pesten, január hó 2-től a kerepesi uton (70. sz. alatt) lévő s külön e célra berendezett vívótermében naponként d. u. 6 órától esti tíz óráig fog lezárkást adni a vívás nemes és férfias művészetének különféle neveiből.

— Medgyesi Tivadar polgármester ur által felhívjuk a városi rendőrséget most már negyedszer a volt hidkapunál az urban heverő kövek elhordására, s ha e felszólalásunknak se lesz óhajtott eredménye, megbocsát a ns. tanács és rendőrség, ha ötödik felszólalásunk alkalmával, mellőzve a finom társalgót, más kiérdemelt hangon fogunk írni.

— Marosszéken egyszerre négy faluban ütött ki az életveszélyes Dyphtheritis reneszansz toroklob.

— Holländer Márton tánczvigalma a redouteban nem, mint tegnapi lapunk tévesen jelenté, febr. 14-dikén, hanem február negyedikén lesz. Ennyit helyre igazításul.

— A győri székesegyházi káptalan jelenti Deák Sigmund, felszentelt caesaropoli püspöknek Decz. 29-én, élte 78-ik évében történt kimúlát. —

— M.-Vásárhelyt a pesti mintára, kir. szerint, gyorsírói egyesület van alakulóban.

— Akadály-verseny foly most a hivatalos körökben az — országos főlevéltárnok díszes állásért. Thaly Kálmán és Szilágyi Sándor válik ki eddig a többi konkurrens tömegéből s nem lehetetlen, hogy a hiv. lap rövid idő múlva már a kinevezést is közölni fogja. Szilágyi Sándor minden tekintetben érdemesb tudós és író, ki önálló művekkel s gazdagított a hazai történetírás szegény indexét.

— A „Székely-Hírlap“ elbeszélése szerint a múlt héten három bécsi ember a vasút vonalon balagott haza a mályi pincéből, s éppen a hidon mentek, midőn a nagy ködből kibontakozott a feljők robogó vonat kettőnek még volt ideje a visszavonulásra, de a harmadik, kinek lába s feje tarsainál jobban meglehetett nehezdedve, a hid karjához lapulva várta rettentő sorsát. A vonatvezető észrevette ugyan a bundás alakot a hidon, de a vonatot közelségénél fogva lehetetlen volt megállítani. A mozdony még csak szerencsésen haladt el az ember mellett, de az első kocsi mindjárt magával rántotta, és izre porrá szaggatta.

— Gyergyó-Ujfalvi Buzás Sándor katona szökevény, csendőrt fedezet alatt Oláhfaluba kísértetvén — az ottani börtönben, bocsokra szíjjával felakasztotta magát.

— Udvarhelyszék második képviselő választása január 20—30 napjain fog megtartatni.

— Udvarhely városában az ő év estéjén tűz ütött ki, egy részeg kocsis több takarmány és három ló lett a lángok martaléka.

— A brassói bánya és kohó részvényegyesület igazgatósága megczáfolja a „H. Ztg.“ hasábjain lapunk által is közölt ama hirt, mintha a petrozsejni szénbányákban tűz ütött volna ki.

— Szerelmi gyilkos. A múlt héten történt a Székelyföld egyik városkájában. Egy cipész legény szerelmes volt főnöke esinos leányába. Azonban meg kelle győződnie, hogy a leány szülei soha sem fogják beleegyezésüket adni e viszonyhoz, s e tudat a szerelmes fiatal ember lelkén oly erőt vett, hogy elment a boltba, vett egy másfél forintot egy mordályt, kerített egy töltést egyetlen kápszálval. Ekkor elment a leányhoz, — és reá lőtt, hogy ha övé nem, — senkié se lehessen. De a kápszál roz volt, a mordály nem sült. Az ifju most eltávozott s kevés idő múlva új kápszálval jött vissza s ismét a leányra lőtt. A fegyver most elsült, de szerencsére nem talált. Hanem a lövésre a leány szülei bejöttek a szobába s a szerelmi dráma további gyilkos fejlődését megakadályozták. A kétségbe esett ifju fogva van.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott Pesten jan. 3. 10 ó. 40 p. d. e.
Érkezett jan. 3. 11. ó. 17 p. d. e.

Királynénk legközelebb Bécsbe utazik s néhány napi ott maradás után Budára visszatér.

Miniszterelnök tegnap Bécsbe utazott, hogy a bankügyben folyó tárgyalásban részt vegyen.

A kolera hivatalos kimutatás szerint december első huszonnégy napjában 44 törvényhatóság területén uralkodott. Járvány kezdete óta az összes betegségek 8984, közülök meghalt 3723.

Beust gróf londoni követségről való lemondásának híré megczáfolják.

A Grammont-ügyben a bécsi kormány csak félhivatalosan nyilatkozik.

KÖZGAZDASÁG.

Gőzcséplő gépek Erdélyben.

Nagy elismeréssel tekinthetni az erdélyi gazdasági egyesület fáradszatos törekvését, az ismeretek terjesztésében a földművelési és gazdasági téren, s ha közlőnye az „Erdélyi Gazda“ terjedelemben és változatosságban a külföldi hasonló lapokkal távolról sem versenyezhet, azt bihetőleg az olvasók vagy is pártolók csekély számának és következéské a csekély anyagi erőnek kell tulajdonítani. Pedig pártolás és így pénz nélkül, ezen valóban hálát érdemlő nemes lelkű egylettől többet kívánni szerénytelenség volna.

A pártolás azonban, nemcsak az úgy is csekély számú nagy birtokosoktól, sem csupán azoktól várándó, kik miveltebb nemzetek nyelvést is bírván, más nemzetek sokkal tartalmasabb gazdasági lapjait olvassák. A gazdasági magyar lapoknak legnagyobb szolgálatot azon városi és falusi magyar, vagy a magyar nyelvet értő gazdák tehetik.

Ezek azon hofiak, kikre a magyar gazdasági egyesület, hitem szerint, főleg hatni kíván, ezek azok kik a magyar gazdasági lapokból több oklást nyerhetnének és nagy számuknál fogva ezen lapokat leg-hathatósabban pártolhatják és önhasznuért pártoln tartoznának.

De hogy ezt megtegyék, arra lelkes és buzgó vezetők szükségesek, kik a hívek erejét egyesítsék s nekik közbenjáróul, utmutatóul szolgáljanak.

Kik lennének ily dícső szerepre, szabadidejük módjuk és őszintén kimondva kötelességüknek fogva, hivatva, itélje meg az olvasó, valamint azt is, lehet-e csak reménye is, hogy ezek hivatásukat valóhára megérték és teljesítsék s hogy a gazdasági vagy más lapokban ilyeneknek nevét valamikor dícsőreleg felemlítve lássuk. Ezeket csak mellékesen előbocsátva térjünk a gőzcséplőgépekre.

Az „Erdélyi gazda“ folyó év October 18-án 19-szám alatt kiadott lapjában azt mondja, hogy a magyar birodalom területén 1871-ben létezett gőzcséplők közül Erdélyre 17 darab van felvéve. A községek, melyekben ezen gépek használatban vannak nem levén felemlítve, a gondolkodó hazafi nem tudja van-e oka nekik örövendni. Mert a gőzgépek és tüzelő anyag megszerzésére, az azok körül szolgáló személyzet bérére sok pénz kívántatván, általános el van ismerve, hogy ott, hol más olcsóbb is különösen vízerő rendelkezésünkre áll, ez használandó.

Erdélyt a kedvező szerencse, több más, fájdalom nem eléggé becsült adományai között, tekintélyes folyókkal számtalan patakka bőven megáldván, és azokban több gépi erőt ajándékozván, mint a legmiveltebb országnak sok millióval fizetett, és sokdrága tüzelő-anyag feláldozásával mozgásban tartható, minden gőzgépeiben van, önként értendő, hogy nálunk a gőzgép használatának csak kivételes esetekben, ott is akkor lehet helye, hol és mikor a vízerő nagy merőben hiányzik, vagy bizonyos célra nem elegendő.

Ha tehát azon 17 gőzcséplőgép oly községek számára van szánva, melyek határán a vízeséplőgép működtetésére használható, folyó vagy patak létezik, ez, noha az azokat megszerzők szándéka elismerést érdemel, csak sajnálandó lenne, nemcsak a költségért, mely megkiméltethetett volna, hanem azért is, mivel ebben is példáját látjuk annak, mily kevéssé értjük azokat a természeti kincseket, előnyöket használni melyeket hazánk földje nekünk nyújt.

Ha ellenben a szóban forgó gőzcséplőgépek oly helységeben használtatnak, melyek vízhiányban szenvednek, p. o. a mezőségen, ez esetben ennek mind addig örövendeni lehet, míg a reáltudományok terjedtével, hazánkban a mezőségi gazdától, intelligentiától megvárni jogosítva leszünk, mi szerint megfontolva, hogy folyók patakok és dűz források hiányában,ombok s hegyek között, egy kis mesterséggel, hó és esővizet oly nagy mennyiségben lehet, egy, vagy több összeköttetésbe hazható ponton gyűjteni, hogy azt molmokra, cséplő — szécskavágó, kukorica morzsoló és más gépekre, több hónapra, és körülmények szerint egész éven át használhatni, ők is, mint sok helyütt a bányások nagy haszonnal teszik, mesterséges tavak, vízártok építéséhez fogjanak, mi nekik a nagyon kedvező völgyben, és pázsitos dombok között, hasonlíthatatlanul könnyebb és olcsóbb leendő, mint a sziklás, erdős, a tépítésre alkalmas helyet nem mindig nyújtó bányahelységeiben.

Megtörténhetik, hogy némely olvasó, ki p. o. Kolozsvárt, az ott folyó Szamos vízbősége dacára, két gőzmalmot, nevedő haszonnal a tulajdonosra nézve, több éven át működésben látunk, a vízerőnek, szemben a gőzerővel alárendelt szerepet tulajdonítanak, de ha ugyan ezek megfontolnák, hogy Kolozsvárt a Szamos, vízbőségénél és lejtőségénél fogva, legalább tízszer annyi malomkővet mozgatna, mint jelenben történik, midőn a minden bírálaton aloli szerkezetű kerek 70—75%-lők helyett alig 10—12%-át fejtik ki annak a vízerőnek, mely a szamosvizénél nyerhető, akkor állátnák hogy a gőzmalom Kolozsvárt a tulajdonos ügyességének, hogy a körülményeket, melyeket változtatni hatalmában ugy sem volt, maga előnyére felhasználta, dícséretére ellenben Kolozsvár dícsőre nem szolgál, pénztárnak ugy mint a polgároknak javára.

(Folyt. köv.)

— A deési piac árát december. 31-éről 1 auszti. mérő tisztabúza 6 ft 60 kr. rozs 4 ft 40 kr. elegybuza 5 ft 20 k. zab 90 ft — kr. Széna 1 ft. 80 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszu 8 frt. — kr. Marhahus. fontja 16 kr. Konyhaliszt 13 kr. Borsó mérője 20 lencse 20, paszuly 10 ft kr. —

— A nagy-nyedipiacz árai december 26-ról, auszti. mérő Tisztabúza 6 ft 20 kr., elegybúza 5 ft 50 k. rozs 4 ft 40 kr. kukorica — ft kr. Zab 1 frt 25 kr. pityóka 1 frt 30 kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy font disznósír 60 kr. Egy kupa borsó 24 kr., lencse, 22 kr. paszuly, 20 kr. Egy mázsa kenyérliszt — frt Egy font marhahus 16. Egy mázsa széna 1 frt 70 kr. Egy öl tűzi fa kemény 11 ft — kr.

Felölös szerkesztő: Szász Béla.

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék mint hagyatéki bíróság felszólítja mindazon hitelezőket, kik Tordán 1872 október 5-kén elhalt Kagerbauer Antal hagyatékához követelési igényvel bírnak,

(8) 1754. 1872.

Pályázati hirdetmény.

Nemes Dobokamegye Egregy Almási járásában rendszeresített körjegyzői állomásra u. m.

- 1) A Hidalmási, Bányika, Rákos, P.-Szent-Mihály és Kendermál.
- 2) A Balázsházi, Galponya és Kendermező.
- 3) A Kettősmezői, Galgó, Tihó, Örmező és Borzava.
- 4) A M.-Egregyi, Csömörkö, Alsó-Kékes, Felső-Kékes, Romlott, Somró-Ujfalu és Farkasmező.

hogy követeléseiket ezen hirdetménynek közzétételétől számított **45 nap** és a ptk. 814. §-ben írt joghátrány terhe alatt a kir. törvényszékhez bejelentésék.

A kolozsvári kir. törvényszéknek, 1872, december-hó 3-án tartott üléséből.

BIRÓ PÁL, elnök.
MIKÓ IMRE, jegyző.

(5) A Felegregyi, Szent-Péterfalva, Ördögkút, Pousa és Vaskapu.

(6) A Vármezei, M.-Szent-György, Bodja, P.-Rajtolcz és Szentmária községekké csatolt körjegyzői állomásokra, évi 400 frt. négyszáz forint o. é. fizetés, 60 frt. lakbér és 20 frt. irodai átalánnyal, a pályázat kiíratik.

Pályázni kívánók, a törvény értelmében felszerelt folyamodványaikat, **1873-ik év január-hava 24-ig** alólirothoz nyújtásák bé.

Egregy Almási járás szolgabírája. Hidalmást, 1872-ik évi december-hó 28-kán.

HATFALUDI MÓR, szolgabíró.

BANYAI SAMUEL
kolozsvári szobcs-mester,
ajánlja a szobcs-mesterség köréhez tartozó, minden névvel nevezhető
RUHA-RAKTÁRÁT.
Elfogad akár magán, akár postai úton minden szűz iparágébeli megrendelést, s azoknak a legpontosabb és legújabbosabb ábrák kiszolgáltatását saját felelőssége elvállalásával ígéri. Továbbá ajánlja kitűnő Porsia-ner Bányán és Túr süvegét.
Lakása Kolozsvárt, bel-magyar-utca 428 ház szám alatt.
Raktára ugyancsak bel-magyar-utca 442 ház szám alatt.
(11-16)

(9) Megjelent
Channing Ellery Vilmos
válogatott műveinek III-ik kötete.
A Napoleon Bonaparte, Fenelon és Milton jellemére és műveikre vonatkozó észrevételekkel. Angolból fordították és kiadják az unitárius tanárok. Ára 1 frt 20 kr. o. é.
Kapható: Stein János muzeum-egyleti, Demjén László egyetemi könyvtárosoknál, valamint a Keresztény Magvető szerkesztőségénél Kolozsvárt.
Ugyan csak ezeknél kapható:
Channing E. V. válogatott műveinek I-ső köt. Társadalmi tárgyak. Ára 1 frt 20 kr.
Channing E. V. válogatott műveinek II-dik köt. Vallásos tárgyú beszédek. Ára 1 frt 20 kr.
Továbbá a Keresztény Magvető eddig megjelent kötetei:
I-ső kötet. Szent Ábrahám Mihály arcképével csak az egész folyóirat megrendelésével kapható.
II-dik kötet. János Zsigmond arcképével. Ára 1 frt 80 kr.
III-dik kötet. Fejér Márton arcképével. Ára 1 frt 80 kr.
IV-dik kötet. Augustinovic Pál arcképével. Ára 1 frt 80 kr.
V-dik kötet. Farkas Sándor arcképével. Ára 2 frt — kr.
VI-dik kötet. Gedő József arcképével. Ára 2 frt — kr.
VII-dik kötet. Mikó Lőrincz arcképével. Ára 2 frt — kr.
Mind a hét kötet egyszerre megrendelve csak 11 frt. o. é.

(5) (2-*)
Hazai új iparczikk!

Alóliroth tisztelettel tudatja a t. cz. nagydérmű közönséggel, miszerint, hosszas és ernyedetlen fáradság s kiprobált tapasztalás után sikerült egy **vegyszörme „felcz“ eszimataltalpat** gyárthatni, mely talp, vegytani-szerekkel vízhatlanná van téve, tartósságára vetélkedik a legjobb minőségű bőrtalppal, olcsóságára pedig jóval tulszárnyalja amazt.

A külföld is tett kísérletet ily nemű talp készítésére, de a hírlapok szerint, nem a kívánt eredménnyel.
Alóliroth minden szerénytelenség nélkül állíthatja, hogy kitartó fáradság, több oldalról kiprobálás és tapasztalat után sikerült. Minek folytán említett vegyszörme talpakat, vízhatlanság, tartósság és kitűnő olcsóság tekintetéből, egész bizalommal ajánlhatom a t. cz. nagydérmű közönségnek.

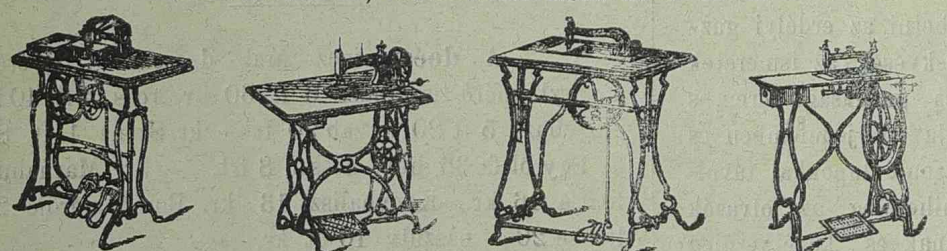
Érintett szörme-talpok, hogy célszerűek, bizonyítják a többfelőlroth tett megrendelések.
Egy, bár mely nagy cipőre való **egész pár talp gyári ára 70, egy pár legjobb minőségű boeszkornak 60 kr.**
Költségesen felszerelt **gyári helyiségem van Szamosujvárt felsővizuteza 91 ház szám alatt.**

Mély tisztelettel hívom fel a nagyabecsiült gazda közönséget, az öszves hadsereg t. cz. parancsnokságait, a t. cz. kereskedő s az illető iparos osztályokat gyártmányom célszerűségére és olcsóságára. Méltóztassanak becses megrendeléseikkel, hazánk, ez új és hasznos iparágának méltó terjedelmet és lendületet adni.

Sz.-Ujvártt, dec. 29-kén, 1872.

BRENCsÁN ALBERT.

(434) (24-*)
BÜKK-FA
Karvázy Gyulánál Kolozsvártt
Egy hosszú öl 20 forint o. é.
Nagyobb megrendelésnél olcsóbb.
Megtekinthető Karvázy József ur udvarán főtér.

(234) (33-50)
Ismételten leszállított árak,
havonként 5-10 forintos részlet- vagy készpénz fizetés,
szilárd jótállás és ingyen tanítás mellett
AJÁNLJA
Boér Sándorné nagy varrógép-raktára
Kolozsvártt, bel monostoruteza 190 sz. a.

Wheeler & Wilson-, Singer-, Grover & Baker- és Howe Elías-féle, valamint minden létező és kitűnőnek elismert más szerkezetű **varró-gépeit.**
Ezen raktárban **ugy családai használatra, mint üzleti célra,** jelesen: szabó, festő, kárpitos, kalapos keztyűs, cipész, nyerges, szijgyártó, szóval minden varrást folytató tüzlethez — a szükségletek tekintetbe vételével — különösen készített **varró-gépek** nagy választékban találhatók.
Ezeket kívül többféle **kötő-gépek,** minden fajta **kézi varró-gépek.**
Most érkeztek új keztyű varró-gépek.

(7) (2-3)
2291. 1872.
Közigaz.
Pályázati hirdetmény.
Nemes Krasznamegye Szilágy-Nagyalusi nyugdíjazott körjegyzői állomásra pályázat hirdetményén:
készpénz 400 forint,
szálláspénz 80 forint,
hat öl tűzifára 90 forint,
irodai átalányra 36 forint.

(11) (1-*)
Ujan rendezett „kölcsonkönyvtár.”
Van szerencsém a nagydérmű közönségnek tisztelettel jelenteni, hogy eddig is számos előfizetési megfizetésnek örvendő kölcsonkönyvtárat, az irodalom legújabb termékeivel gazdagítva — ujonan és oly módon rendeztem be, hogy az a tisztelt című olvasó közönség minden részbeni kíváncsainak tökéletesen megfelelel.
Siettem e célból egyszersmint a hiányzott munkákat is beszerezni. Bátor vagyok továbbá jelenteni, hogy kölcsonkönyvtáromban létező mindhárom ajku (magyar, német és francia) könyvekről új és tökéletes sorjegyzéket (Katalogust) állítottam össze, mely kölcsonkönyvtáromban megszerezhető.
Felkérem tehát eddigi t. cz. előfizetőimet, régi sorjegyzékeit annál inkább megsemmisíteni, miután az ujnák összeállításánál — több új munkák besorozása alkalmából — a könyvek eddigi sorszáma változást szenvedett.
Az ezután megjelenő új munkák sorozata nálam időnként megtekinthető.
Előfizetési árak:

Mennyiség	1 hónapra	1/2 évre	1 évre	Biztosíték.
1 kötetért	— 60	—	2 frt.	2 frt.
2 kötetért	1 —	5 frt.	7 frt.	2 frt.
5 kötetért	1 50	7 frt.	10 frt.	5 frt.
10 kötetért	2 —	10 frt.	16 frt.	10 frt.

A könyvek **vasárnap- és ünnepnapokat** kivéve, naponként 8 től — 1 ig és 3 — 7 óráig változtathatók. — A könyvtárban részesülés mindennap eszközölhető.
A nagydérmű közönség eddig is hálásan tapasztalt kegyes pártfogásáért továbbra is esd
STEIN JÁNOS.
(Márcinkievics Márcell.)

Neu arrangirte
„LEIHBIOTHEK.”
Ich habe die Ehre, dem P. T. Publikum achtungsvoll bekannt zu geben, dass ich meine — auch bis nun durch zahlreiche Pränumerationen gewürdigte Leihbibliothek mit den neuesten Erzeugnissen der Literatur bereichert — neu — und derart eingerichtet habe, dass dieselbe den Anforderungen des P. T. Publikum in jeder Richtung vollkommen entspricht.
Zu diesem Zwecke habe ich mich beeilt, die in Verlust gerathenen, somit fehlenden Werke nachzuschaffen.
Ferner bin ich so frei zur allgemeinen Kenntniss zu bringen, dass ich über die in meiner Leihbibliothek vorhandenen Bücher, in allen drei Sprachen (ungarisch, deutsch und französisch) neue und vollinhaltliche Cataloge zusammengestellt habe, welche in meiner Leihbibliothek zu haben sind.
Ich bitte daher meine gegenwärtigen geehrten Abonenten, die alten Cataloge umso mehr ausser Gebrauch zu setzen, nachdem bei Zusammenstellung des neuen, aus Anlass der Einreichung mehrerer neuen Werke, die Nummern der Bücher einer Aenderung unterzogen werden mussten.
Das Verzeichniss der zukünftig erscheinenden neuen Werke, ist bei mir zeitweilig einzusehen.
Praenumerations Preise:

Zahl der Bände	1 Monat	1/2 Jahr	1 Jahre	Einlage
1 Band	— 60	3 frt.	5 frt.	1 frt.
2 Bände zu gleicher Zeit	1 —	5 frt.	7 frt.	2 frt.
5 Bände herausgenommen	1 50	7 frt.	10 frt.	5 frt.
10 Bände	2 —	10 frt.	16 frt.	10 frt.

Die Bücher können **Sonn- und Feiertage** ausgenommen, täglich von 8—1 und 3—7 Uhr gewechselt werden, auch kann das Abonement jeden Tag beginnen.
Um weitere geneigte Theilnahme des P. T. Publikum bittet achtungsvoll
JOHANN STEIN.
(Márcell Márcinkievics.)

„AZ EGÉSZSÉG”
IFJUI ÉLETERŐ
ÉS
SZÉPSÉG ESZKÖZLÉSÉRE
leghasznosabb szerek!
A LONDONI VILÁGKIÁLLÍTÁSON 1862-ben kitüntetett gyógyszeres illatszerek és oltozó asztali vegyészeti műkellékek.
BANYAY L. KÁROLY

Okleveles gyógyszerész tanulmányai és vegyész gyártmányai **KOLOZSVÁRTT** cs. k. páteus által törvényesen védelmezve. Az egész osztrák birodalom és Magyarország területére cs. k. kizárólagos kiváltságot nyert: Gyógyszeres növényi
VICTORIA-PARFÜM.
Egészségi és szépítő illatszerek, mely általánosan hasznosnak elismertek.
Mint illatszerek, mint szépítő mosdó-szer, mint szájmosó, mint füstölő-szerek és a legkisebb ideg- és izom erősítő.
Egy üveg tartalma 8 lat
VICTORIA-PARFÜM.
Ára 1 frt 40 kr. o. é.
Ezen illatszert 3 Felsége a császárné és királyné legmagasabb elismeréssel **PALOTA-FÜSTÖLŐUL** elfogadni kegyeskedett.
Kitüntetett gyógyszeres-növényi
BALSAMIN HAJESSENTIA.
A hajkorpa gyors eltávolítására, a hajbőr tisztítására és erősítésére s főképpen a haj hullása ellen. Egy eredeti üveg tartalmaz 8 lat **BALSAMIN-ESSENTIÁT.**
Ára 1 frt 25 kr.
BALSAMIN HAJERŐSÍTŐ POMÁDE
A haj hullása ellen és a hajnövekedés elősegítéséül. Egy eredeti nagyobb téglapár ára 1 frt o. é. minden raktárban.
PURITÁS-PECSETTISZÍTÓSZESZ
Melylyel minden **KELMEK** és **KESZTYÜK** saínváltozás nélkül gyorsan tisztíthatók. Egy eredeti üveg ára 35 kr.
Kitüntetett gyógyszeres-növényi
AROMATIN SZAJVIZ.
A foghús erősítésére, a fogak épen tartására s tisztítására, és a szájrészek rendszeres ápolására, a könnyen vérző ny- és lögült fogak szilárdítására; ugy szintén az odvas vagy bérakott fogaktól, dohányzástól vagy egyébféleképpen büzös-száj-szag gyors elűzésére, és azonnal kellemes szájhelyet eszközölésére. Egy eredeti nagy üveggel: Ára 1 frt 25 kr. o. é.
Kitüntetett:
MAGYAR NEMZETI BAJUSZPEDRÓ.
Általánosan kedvelt, szilárdul öszvetartó, s tetszés szerinti hajlékonyságáért, mely a bajuszat nem tör, sőt fésüléskor sem tépi, s mivel szebben hordozás alatt is megtartja eredeti jó minőségét, minden időszakban kedvezőleg használható. Egy Védjegyes ércz-dobozban ára 35 kr.
Kitüntetett:
ERDELYI-FLORA MOSDÓ és BE-RETVALKOZÓ-SZAPPAN
védjegyes borítékban. Ára 25 kr. o. é.
Kitüntetett Hajfestő-szer:
JUVENTAS-HAJFESTŐ-SZESZ.
Mely által az őszhaj, száraz, bajsusz és szemöldök 1/2 óra alatt az ifjú kórhöz hasonló természetes szőke, barna- vagy feketére, több hónapokig tartósan színezhető, és oly állandó, hogy a rendes mosdások után is változatlan marad. Használati eszközökkel és utasítással. Ára 2 frt 50 kr. o. é.
Kitüntetett:
ERDELYI FLORA POMÁDE.
A haj szépitésére és rendszeres ápolására. Erzendős üveg-téglapban. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.
Az üveges kiálló betűkkel van jelelve:
BANYAY L. K. Kolozsvártt.
A fennbb jelölt szajbott árakból minden Ducetes megrendeléséknél 10% azaz egy tízed ár leszámitódik, nagyobb megrendelésekénél aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrendelések egyenesen Kolozsvárra a Redoute áttelében lévő **BANYAY LITERÁTI KÁROLY** saját házához intézendők.
ORVOSILAG megvizsgálva, s VEGYTANILAG elemelve **ÁRTALMATLAN** lényeszekből levőknek **TALÁLTA** (amint legjobb minőségűek) **HITELESEN AJÁNLVA** vannak.
KITÜNTETETT A JURY ÁLTAL LONDONBAN ODLING W. VEGYTANÁR, PIESSE S. RIMMEL E. ILLATSZER GYÁRFOK LONDONBAN HEUZE G. VEGYTANÁR A CSÁSZÁRI TANODÁN GRIGNONIA FRANZIOZSÁGBAN ÁLTAL. UTELES BIZONYTIVÁNYOK SZERÉNT MEGVIZSGÁLVA VEGYTANILAG ELEMVEZVE ÉS A LEGJOBBAN AJÁNLVA: A LEGHIREBB VEGYTANÁROK, ORVOSTUDOROK ÉS MÁS NEVEZETES TEKINTÉLYEK ÁLTAL.